

Medžioklinių šunų lauko bandymų su mangutu, meškėnu, audine, barsuku ar
šešku laisvėje (medžioklės metu)
TAISYKLĖS

1. Medžioklinių šunų bandymų su mangutu, meškėnu, audine ir šešku (plėšriaisiais žvėreliais) tikslas – patikrinti šunų, su kuriais buvo bei gali būti medžiojami šie plėšrūnai, darbinės savybės, jų tinkamumą medžioklei ir veisimui, kad nebūtų veisiami medžioklinių veislių šunys, praradę darbinės savybės, nesikeistų jų prigimtinė paskirtis, dėl ko galimas veislės, išvestos medžioklei, išsigimimas ar įgimtų medžioklinių savybių praradimas.
 2. Medžioklinių šunų bandymai ar varžybos su mangutu, audine ir šešku laisvėje (medžioklės metu), toliau tekste - Bandymai, vykdomi specialiai surengtų tik šių žvėrelių medžioklių metu, arba ir kitų medžiojamųjų gyvūnų (briedžių, elnių, šernų ir kt.) medžioklių metu, griežtai laikantis Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių (MT) reikalavimų, jose nustatytų būdų ir atskiroms medžiojamųjų gyvūnų rūšims nustatytų medžioklės terminų.
 3. Bandymuose gali dalyvauti medžiokliniai FCI III, IV, V, VI grupių šunys. Iš VII gr. - tik kontinento vižlai, o iš VIII gr. - tik vokiečių wachtelhundai. Šiuose Bandymuose gautas darbinis diplomus, pagrindiniu (profiliniu), tinkamu veisti ir titulams suteikti, pripažįstamas tik laikoms, jagdterjerams, skalikams ir taksams. Kitoms veislėms jis yra tik papildomas (universalumo) diplomus.
 4. Bandymuose (varžybose) gali dalyvauti 3 punkte išvardytų veislių pavieniai šunys nuo 9 mėnesių iki 10 metų amžiaus.
 5. Bandymuose (varžybose) dalyvauja tik grynaveisliai medžioklinių veislių šunys, turintys FCI pripažįstamus kilmės liudijimus. Varžybų rengėjai, jų nuostatuose, gali reikalauti darbinių – profilinių diplomų turėjimo.
 6. Bandymai (varžybos) gali būti vykdomi visais metų laikais, MT leidžiamu medžioti medžioklės būdais „su šunimis“, „varant“ ar „sėlinant“ laikotarpiu, tačiau jie nevykdomi, kai:
 - oro temperatūra aukštesnė nei +20°C ar žemesnė nei -20°C;
 - sniego danga yra storesnė nei 30 cm.;
 - ilgai ir labai smarkiai lyja;
 - esant labai smarkiems vėjo gūsiams ar audrai;
 - esant ledo putai ant sniego dangos, arba plikšalai.
 7. Bandymų metu nustatomi ir vertinami šios medžioklinių šunų savybės ir darbo elementai: jautra (uoslė, klausia, rega), paieškos greitis ir tikslingumas, balsas, aplojimo pobūdis, persekiojimas ir meistriškumas, sekant žvėrelį, rišlumas ir paklusnumas.
- Jautra** – šuns gebėjimas surasti žvėrelį naudojantis uosle, rega ir klausia.
- Paieškos greitis** – šuns judėjimo greitis apieškant vietovę.
- Paieškos tikslingumas** – nuoseklus tipiško žvėrelio gyvenimo vietų apieškojimas, paieškos platumas. Teigiamai vertinamas sugebėjimas surasti oloje pasislėpusį žvėrelį
- Balsas** – vertinama aplojimo maniera, tipiškas veislei, balso stiprumas, skardumas, girdimumas.
- Aplojimo maniera** – šuns elgesys aplojant patį žvėrelį ar jo radimo vietą.
- Persekiojimas** – šuns sugebėjimas meistriškai persekioti sprunkantį ar besislepiantį žvėrelį.
- Rišlumas** - šuns atkaklumas bei nuoseklumas persekiojant ir aplojant žvėrelį.
- Pyktis** - šuns sugebėjimas drąsiai ir pikta atakuoti žvėrelį, sulaikant jį vietoje.
- Paklusnumas** – vedlio komandų ir signalų, pakankamų sėkmingai medžioklei, vykdymas.

8. Lauko bandymuose su su mangutu, meškėnu, audine ir šešku laisvėje (medžioklės metu) šuns darbas vertinamas pagal šią maksimalių balų skalę:

1. Lentelė.

Jautra (uoslė, klausa, rega)	Paieškos greitis	Paieškos tikslingumas	Balsas	Persekiojimas	Rišlumas	Pyktis	Paklusnumas	Balų suma
30	5	10	5	15	10	15	10	100

9. Diplomai už medžioklines savybes skiriami medžiokliniams šunims, kai jų minimalūs vertinimo balai yra:

2. Lentelė

Diplomo laipsnis	Bendras balas	Įskaitiniai darbo elementai		
		Jautra	Persekiojimas	Pyktis
I	80	24	12	12
II	70	22	10	10
III	60	20	8	8

10. Šuo išbandomas tik su vienu žvėreliu. Žvėrelio suradimui yra skiriamas 60 minučių laikas. Diplomo suteikimui yra būtinas žvėrelio pagavimas ar sumedžijimas.

11. Šuo šalinamas iš Bandymų jei padaro 3 tuščius lojimus, neradęs žvėrelio, kurio neranda ir teisėjai nuosekliai viską apžiūrėję, arba jei šuo atsisako persekioti žvėrelį pabėgusį į vandenį.

12. Šuo įvertinamas, bet diplomas nesuteikimas, jei šuo drasko ir/ar ėda sumedžiotą žvėrelį, arba bando, jį nešdamas, pabėgti ir pasislėpti.

13. Orientacinė atskirų darbo elementų ir galimų nuoskaitų už trūkumus vertinimo skalė:

3. Lentelė

Reikalavimai aukščiausiam įvertinimui	Aukščiausias balas	Trūkumai, mažinantys vertinimą	Nuoskaita
1. Jautra			
Uoslė, kalusa, rega. Šuo turi greitai surasti ir tiksliai bei užtikrintai parodyti žvėrelį lojimu.	30	Vienas tuščias aplojimas. Du tušti lojimai. Aploja neužtikrintai, fiksuodamas žvėrelio buvimo vietą.	7 10 8 - 10
2. Paieškos greitis			
Šuo turi ieškoti greitai, šuoliuodamas arba risčia.	5	Paieška risčia. Paieška žingsniu.	1 3 - 4
3. Paieškos tikslingumas			
Šuo turi nuosekliai apieškoti žvėrelio būvimui būdingas vietas, greitai prabėgdamas nebūdingas vietas bei atkakliai ir greitai sekti rastais pėdsakais. Laikos pėdsakais turi sekti tylėdamas	10	Paieška praleidžiant didelę dalį būdingų žvėrelių būvimui vietų, jų nuosekliai neapieškant. Ilgai užtrunka nebūdingose žvėreliams būti vietose, nesant ten jokių šviežių pėdsakų. Laika loja sekdama pėdsakais.	4 - 6 4 - 6 6 - 8

4. Balsas			
Šuo turi aploti rastą žvėrelį stipriu, skardžiu, veislei būdingu, dažnu balsu.	5	Nebūdingas veislei balsas.	4
		Silpnai girdimas balsas.	3
		Gergždžiantis balsas.	2
		Retas, neazartiškas balsas.	2
5. Persekiojimas			
Šuo turi persekioti žvėrelį iki jo sumedžiojimo ar pasislėpimo.	15	«Pametė» žvėrelį, persekiojimo metu, nutolstant nuo jo 25 metrų spinduliu.	2 - 3
		Tas pat, nutolstant iki 50 metrų.	4 - 5
		Tas pat, bet toliau nei 50 metrų.	6 - 7
		Nepastebėjo žvėrelio pabėgimo ir toliau aploja jo buvimo vietą.	8
6. Rišlumas			
Šuo turi aploti žvėrelį iki šeimnininko priėjimo, atkakliai persekioti jį nubėgantį, o taip pat nemesti prarasto žvėrelio ieškojimo iki kol šeimnininkas nepaliepia tai padaryti.	10	Meta sekimą ir nebeieško prarasto žvėrelio, nubėgdamas į kito paiešką, arba grįžta pas šeimnininką.	iki 6
7. Pyktis			
Šuo turi parodyti pyktį žvėreliui, aršiai bei piktai jį atakuodamas.	15	Daro neužtikrintus išpuolius, ko pasekoje žvėrelis pabėga.	3 - 4
		Paloja nepakankamai piktai.	4 - 6
		Neįstengia žvėrelio sulaikyti.	6 - 8
8. Paklusnumas			
Šuo turi vykdyti šeimnininko komandas bei signalus ir negadinti sumedžiuoto žvėrelio.	10	Nenoriai ateina šeimnininkui kviečiant.	2
		Nepalaiko kontakto su šeimnininku, nereaguoja į jo signalus.	2 - 3
		Neateina šeimnininkui kviečiant.	4
		Neatiduoda sumedžiuoto žvėrelio.	6
		Plėšo sumedžiotą žvėrelį.	8

14. Šiuose bandymuose griežtai draudžiama naudoti nelaisvėje auginamus ir bandymų metu į laisvę paleistus žvėrelius.

15. Bandymų metu leidžiama naudoti navigacines šunų sekimo sistemas, kad teisėjų komisijai būtų lengviau stebėti ir kontroliuoti šunų paieškos bei darbo elementus, tačiau jų parodymai negali būti laikomi pagrindu darbo vertinimui. Vertinimo pagrindas – tai, kokį šuns darbą teisėjai matė savo akimis, o GPS prietaisų parodymai, gali būti tik to papildymas ir/ar reikiamų atstumų patvirtinimas.

Taisyklės parengtos LLSK, pagal RKF taisyklės ir patvirtintos LKD MŠDSK bendru klubų atstovų susitarimu, 2019-10-25 d..